

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. G.**, bývajúcej vo Z., zastúpenej JUDr. M. M. B., advokátkou vo Z., proti žalovanému **J. M.**, bývajúcemu vo Z., prechodne v H., zastúpenému JUDr. J. R., advokátom vo Z., **o zaplatenie 48 000 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 8 C 83/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. apríla 2013 sp. zn. 13 Co 146/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania v sume 527,30 € do rúk jej právnej zástupkyne JUDr. M. M. B. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen rozsudkom z 11. decembra 2012 č.k. 8 C 83/2012-138 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 48 000 € s 9 % úrokom z omeškania ročne od 10. januára 2012 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalej rozhodol, že o trovách konania rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. V odôvodnení rozsudku uviedol, že mal za preukázané uznanie dlhu žalovaným voči žalobkyni vo výške 50 000 € a to z titulu pôžičky peňazí, ktoré si požičal od žalobkyne 10. februára 2009. Tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa na neho prepísala životné poistenie nebolo v konaní preukázané a žalovaný ani nežiadal vykonať dôkazy na preukázanie tohto tvrdenia. Súd vychádzal z dôkazov, ktoré mu boli predložené a svedčili v prospech oprávnenosti nároku žalobkyne s tým, že vec posúdil podľa ustanovení § 558, § 657, § 563 Občianskeho zákonníka a priznal žalobkyni aj nárok na úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Súd v rozsudku taktiež odôvodnil, prečo prejednal a rozhodol vo veci 11. decembra 2012, hoci sa žalovaný

a jeho právny zástupca ospravedlnili. Žalovaný bol na pojednávanie riadne predvolaný, na predvolaní na strane 4 bolo citované znenie § 119 ods. 1, 3 O.s.p., podľa ktorého pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav, musí návrh na odročenie obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Súdu takéto potvrdenie ošetrojúceho lekára nebolo predložené, preto pojednával aj v neprítomnosti žalovaného. Svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil aj právny zástupca žalovaného, žiadal ho odročiť pre neodkladné pracovné záležitosti mimo sídla kancelárie. Žiaden iný dôvod neuviedol. Keďže právnemu zástupcovi žalovaného bolo doručené predvolanie na pojednávanie 30. novembra 2012, v ospravedlnení neuviedol žiadne také dôvody, pre ktoré by súd nemohol pojednávať, bolo mu oznámené, že súd nebude akceptovať jeho žiadosť o odročenie pojednávania.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 23. apríla 2013 sp. zn. 13 Co 146/2013 na odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny, v plnom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatoval jeho vecnú správnosť. Zaoberal sa argumentáciou žalovaného, že súdom prvého stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože jeho žiadosti a žiadosti jeho právneho zástupcu o odročenie pojednávania nebolo vyhovené a pojednávanie na súde prvého stupňa sa 11. decembra 2012 uskutočnilo. Odvolací súd konštatoval správnosť postupu súdu prvého stupňa, ktorý pojednávanie neodročil. Poukázal na to, že účastníkovi nie je postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, ak o odročenie pojednávania nepožiada účastník z dôležitých dôvodov. Súd posudzuje žiadosť účastníka o odročenie pojednávania len z hľadiska dôvodov, existenciu ktorých môže preveriť zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase rozhodovania o žiadosti účastníka. Dôvod žiadosti o odročenie pojednávania posudzuje súd predovšetkým z hľadiska preukázania skutočností, z ktorých účastník vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p. Pokiaľ uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti účastníka hodnoverne preukázaná, zostáva jeho žiadosť iba v rovine nepodložených tvrdení. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak účastník tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčasť na pojednávaní ospravedlniť, t.j. také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť a súčasne sú vážne dôležité a ospravedlniteľné z hľadiska objektívneho tak i subjektívneho, teda či mohla byť prekážka predvídaná, prípadne odvrátená,

alebo je závažná. Pokiaľ zástupca žalovaného žiadal o odročenie pojednávania, vzhľadom ku skutočnosti, že dňa 11.12. má neodkladné pracovné záležitosti mimo sídla kancelárie, takáto žiadosť nie je ani konkrétna, aby ju súd mohol zvážiť a preveriť, nie je vecná a dôležitosť dôvodu odročenia sa z tejto žiadosti vyvodit' nedá. Navyiac odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 111/92. Podľa tohto rozhodnutia, ak zástupca účastníka prevzal predvolanie na pojednávanie s dostatočným časovým predstihom, v čerpaní dovolenky týmto zástupcom v čase pojednávania nemožno vidieť dôležitý dôvod pre jeho odročenie. Žalovaný osobne dňa 10.12.2012 doručil súdu lekárske potvrdenie MUDr. D. L., podľa ktorého trpí bolesťou hrdla a doporučená indikácia je ibalgin a tri dni kľud na lôžku. Potvrdenie predložené žalovaným nemožno považovať za lekárske potvrdenie, z ktorého nepochybne vyplýva, že účasť žalovaného na pojednávaní by mohla mať nepriaznivý vplyv na jeho zdravotný stav. Už uvádzaný „tri dni kľud na lôžku“ nebol nariadený, ale bol doporučený. Ďalej vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalovaný v podanom odvolaní prevzatie peňazí od žalobkyne nepochybňuje, ale uvádza, že malo ísť o nejakú „kompenzáciu za prepísanie životnej poisťky“. Žalovaný ale neuviedol, či vôbec došlo k tvrdenému prepísaniu poisťky. K ďalšiemu tvrdeniu žalovaného odvolací súd zastával názor, že nie je dôvod na preukazovanie, či žalobkyňa „v danom“ čase disponovala sumou minimálne 30 000 € a na preukázanie tejto skutočnosti by malo byť vyžiadané stanovisko Č., či vôbec v mesiaci február 2002 disponovala žalobkyňa sumou 50 000 € ako aj či žalobkyňa mala v tejto banke uzavretý účet.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie a navrhol, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., pretože postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poukázal na to, že súd prvého stupňa napriek ospravedlňeniam žalovaného a jeho právneho zástupcu, ich žiadostiam o odročenie pojednávania určeného na 11. decembra 2012, vo veci pojednával. Právny zástupca ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní z dôvodu neodkladných pracovných záležitostí mimo sídla kancelárie. Žalovaný k žiadosti o odročenie pojednávania pripojil aj doklad MUDr. D. L., podľa ktorého má mať žalovaný tri dni kľud na lôžku. Týmto postupom súdu prvého stupňa bola podľa názoru dovolateľa účastníkovi konania a jeho právnenému zástupcovi znemožnená realizácia jeho procesných práv, ktoré účastníkovi konania priznáva O.s.p. Ďalej namietal v dovolaní nedostatočne zistený skutkový stav veci a v konečnom

dôsledku (posudzujúc dovolanie podľa obsahu) nesprávne právne posúdenie a nesprávne rozhodnutie vo veci.

Žalobkyňa navrhla dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 4 a 3 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Vzhľadom k tomu, že v prejednávanej veci sa nejedná o žiaden z uvedených prípadov, t.j. dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, nesmeruje ani proti rozsudku, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, dovolanie nebolo podané ani proti potvrdzujúcemu rozsudku s vyslovením prípustnosti dovolania v jeho výroku, ani proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu vo veci neplatnosti zmluvnej podmienky; dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na námietky dovolateľa a tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa zaoberal aj otázkou, či sa v konaní na súde nižšieho stupňa nevyskytla niektorá z týchto väd. Dovolanie je totiž prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní

vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ procesné vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a tieto vady v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či postupom súdov nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatie možnosti konať pred súdom a teda porušenie práva na spravodlivý proces žalovaný vyvodzuje z toho, že súd prvého stupňa pojednával vo veci 11. decembra 2012 v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, hoci svoju neúčast' riadne a včas odôvodnili (žalovaný písomným podaním z 10. decembra 2012, ktoré bolo toho istého dňa aj súdu doručené, jeho právny zástupca písomným podaním zo 4. decembra 2012 doručeným súdu 6. decembra 2012) z dôležitých dôvodov (žalovaný zo zdravotných dôvodov a potvrdením lekárky o trojdňovom kľude a lôžku pre bolesť hrdla, jeho právny zástupca pre neodkladné pracovné záležitosti mimo sídla kancelárie) a požiadali o odročenie pojednávania na iný termín.

Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2, vety prvej Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy (podobne aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu, zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) normujúcich rámec, v ktorom je možné domáhať sa jeho rešpektovania (m. m. I. ÚS 22/03).

Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

Právo na spravodlivé prejednanie vecí zahŕňa v sebe najmä princíp „rovnosti zbraní“, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a ďalšie požiadavky spravodlivého súdneho konania. Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Procesný postup súdu pri konštituovaní rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto potrebné považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania, ktoré (práva) slúžia na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie

súdne konanie je možné považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený pri jeho uplatnení v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza v takomto prípade k stavu, kedy sa mu postupom súdu odníma možnosť konať pred súdom, porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Základným právom účastníka je, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti (tiež čl. 38 ods. 2 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, obdobne čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Občiansky súdny poriadok zabezpečuje toto právo – vo vytvorenom zákonnom rámci – tak, že ukladá súdu, ak zákon nestanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 ods. 2 O.s.p.). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije, alebo nie. Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pokračuje súd v konaní i keď sú účastníci nečinní. Ak sa nedostaví riadne predvolaný účastník na pojednávanie bez toho, aby požiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd prejednať vec v jeho neprítomnosti. Ustanovenie § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka : riadne predvolanie a absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Napokon je potrebné uviesť, že v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa konkrétnych okolností. Existenciu dôležitého dôvodu môže preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti účastníka o odročenie pojednávania. Jej dôvodnosť skúma predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej žiadateľ vyvodzuje existenciu ním tvrdeného dôležitého dôvodu. Pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov (§ 119 ods. 1 O.s.p.). Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä : a/ dôvod, pre ktorý

navrhuje odročenie pojednávania, b/ deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c/ ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil (§ 119 ods. 2 O.s.p.). Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania (§ 119 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom od 1. januára 2012).

V prejednávanej veci žalovaný bol na pojednávanie stanovené na 11. decembra 2012 riadne predvolaný, 10. decembra žiadal pojednávanie odročiť zo zdravotných dôvodov, súdu predložil výmenný list – poukaz podpísaný MUDr. D. L., v ktorom sú konštatované subj. obtiaže žalovaného a to bolesť hrdla, doporučený JOX, IBALGIN, 3 dni klud na lôžku. Súd jeho žiadosti nevyhovел, vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného. Argumenty, ktoré dovolateľ použil na odôvodnenie prípustnosti dovolania nie sú náležité, lebo iba vyjadrenie ošetrojúceho lekára v zmysle ustanovenia § 119 ods. 3 O.s.p. (t.j. vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania) je bez ďalšieho akceptovateľným dôvodom odročenia vytýčeného pojednávania pre zdravotný stav. Žalovaný však takéto vyjadrenie súdu nepredložil.

Právny zástupca žalovaného osobne 30. novembra 2012 prevzal predvolanie na pojednávanie určené na 11. decembra 2012 a ako už bolo uvedené podaním súdu doručeným 6. decembra 2012 ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní pre neodkladné pracovné záležitosti mimo sídla kancelárie a žiadal pojednávanie odročiť. Súd mu elektronicky 10. decembra 2012 oznámil, že jeho žiadosť nebude akceptovať a vo veci bude pojednávať.

Dôvod, ktorý dovolateľ uviedol na odôvodnenie prípustnosti dovolania vo vzťahu k uskutočneniu pojednávania na súde prvého stupňa aj napriek ospravedlneniu právneho zástupcu dovolateľa nie je náležitý, lebo kolízia pojednávania a „plnenie pracovných povinností mimo sídla kancelárie“ zástupcu účastníka nie je bez ďalšieho akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie vytýčeného pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania

a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkol'vek jeho žiadosti na odročenie pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ (§ 101 ods. 2 O.s.p.) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. januára 1999 sp. zn. I. ÚS 68/1998). Z rovnakého právneho názoru vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 77/2002, ktoré bolo uverejnené pod č. 6/2004 v časopise Zo súdnej praxe, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 136/2010.

Ak súd skúma, či účastník (jeho právny zástupca) žiada o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, môže vychádzať len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase jeho rozhodovania o tejto žiadosti. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená „dôležitým dôvodom“ vtedy, ak právny zástupca účastníka tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní súdu ospravedlniť. Ak sú takouto prekážkou neodkladné pracovné povinnosti mimo sídla kancelárie (ako uvádzal bez ďalšieho právny zástupca žalovaného v podaní doručenom prvostupňovému súdu 6. decembra 2012), nestačí na splnenie podmienky „dôležitého dôvodu“, že právny zástupca žalovaného takúto skutočnosť iba súdu oznámil; je naopak primerané žiadať, aby oznámil ďalšie údaje o tom, prečo sa nemôže pojednávania zúčastniť (napr. preukázaním, že pracovné záležitosti nezniesli odklad, za akým účelom boli vykonané, či ich termín plnenia mohol ovplyvniť a pod.), kedy sa o nich dozvedel (že o nich bol uzročený skôr ako o pojednávaní, kde sa ospravedľňuje, resp., že kolidujúci úkon je inak naliehavejší), a že časovú kolíziu viacerých povinností nebolo možné vyriešiť inak. Iba na základe konkrétnych okolností môže súd ustáliť, či sa žiada o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.

Súdu prvého stupňa boli známe len tie skutočnosti, ktoré uviedol právny zástupca žalovaného vo svojom podaní doručenom súdu 6. decembra 2012, t.j. že v uvedený deň mal neodkladné pracovné povinnosti mimo sídla kancelárie. Iba z týchto skutočností nemohol súd posúdiť dôležitosť dôvodu na odročenie odvolacieho pojednávania.

Advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom (§ 16 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii). Skutočnosť, že ide o prípad, kedy sa advokát nemôže dať zastúpiť iným advokátom [zastupovanie nie je možné proti vôli klienta (§ 16 ods. 3 tohto zákona)], musí byť súdu riešiacemu otázkou existencie dôležitého dôvodu pre odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.) preukázaná hodnoverným spôsobom. V danom prípade žalovaný výslovne pri udeľovaní plnomocenstva prejavil súhlas so substitučným

zastupovaním zvoleného advokáta. V dôsledku toho nemožno súdu vytýkať zaujatie záveru, že sú splnené podmienky, za ktorých môže konať v neprítomnosti účastníka (§ 101 ods. 2 O.s.p.). Prípadná neschopnosť zorganizovať zastupovanie účastníka na požadovanej úrovni (a teda aj účasť advokáta alebo jeho zástupcu na súdnom pojednávaní) z dôvodu kolízie s inou povinnosťou súvisiacou s výkonom advokácie ide na ujmu advokáta, nie súdu.

Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že postupom súdu prvého stupňa a ani odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu § 101 ods. 2 O.s.p. ani k odňatiu možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z obsahu dovolacích námietok vyplýva, že dovolateľ v danej veci namietal tiež nedostatočne zistený skutkový stav veci.

Táto námietka žalovaného spochybňujúca úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. nemôže byť sama osebe dôvodom dovolania. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávnych (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) vád. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Z podaného dovolania vyplýva, že žalovaný namietal aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalovaného boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalovaným vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil

(ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto uviesť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p., vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Trovy konania v danom prípade spočívajú v odmene advokátky za právnú službu, ktorú poskytla žalobkyni vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalovaného (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny dovolací súd stanovil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 519,49 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky) 7,81 €, predstavuje spolu 527,30 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2014

JUDr. Viera Petříková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová